

G CONSELLERIA
O SALUT I CONSUM
I OFICINA DEFENSOR
B USUARIS SISTEMA
/ SANITARI PÚBLIC
ILLES BALEARS

Sr. Manuel Palomino Chacón
Director general
Servei de Salut de les Illes Balears
C/ de la Reina Esclarmunda, 9
07003 Palma

Benvolgut senyor,

L'Oficina del Defensor dels Usuaris ha gestionat enguany una queixa referent a les dificultats que s'ha trobat una usuària per canviar unes dades incorrectes en el seu historial clínic. Arran d'aquesta queixa hem volgut aprofundir en el tractament que es dona a la gestió dels historials clínics i dels perjudicis que poden suposar per als pacients la introducció de dades incertes o fets no constatats en els seus historials. Així mateix, ens hem adonat de la necessitat d'establir un sistema de control per part dels usuaris de les dades que apareixen en els seus informes i historials clínics.

Tot i que a l'Oficina del Defensor dels Usuaris som conscients de l'existència d'un projecte, el Projecte d'Història Clínica Digital del Sistema Nacional de Salut (HCDSNS), per implantar la història clínica electrònica interoperativa, que haurà de donar als usuaris la possibilitat de gestionar quins continguts de la seva història clínica són visualitzables de manera general i per a quins s'ha de demanar el seu consentiment, també som conscients que la implantació d'aquest HCDSNS i la funcionalitat d'amagar continguts de la història clínica són encara llunyans. El període de desenvolupament i d'implantació de l'HCDSNS s'ha dilatat 15 anys. Tant és així que el Defensor del Poble ha fet diverses recomanacions en aquest sentit.

Així, mentre no s'arribi a aquest historial clínic digital en què el pacient pugui exercir els seus drets d'accés, rectificació i supressió de les dades, les administracions públiques tenen l'obligació d'aplicar les lleis ja existents.

Normativa aplicable

1) L'article 7 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, remarca el dret al caràcter confidencial de les dades referents a la salut i que ningú no hi pugui accedir sense l'autorització prèvia emparada per la llei. També indica que els centres sanitaris han d'adoptar les mesures oportunes per garantir aquests drets i que han d'elaborar les normes i els procediments protocol·litzats que els garanteixin.

2) L'article 10 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, recull el dret a la intimitat del pacient, que es concreta en el respecte a la confidencialitat de les dades que fan referència a la seva salut i a l'assistència o al tractament. Les persones que no estiguin autoritzades degudament no han de poder accedir a aquestes dades, i s'indica l'obligació dels centres sanitaris d'adoptar les mesures oportunes per garantir el dret a la intimitat, incloent-hi l'elaboració de normes i procediments protocol·litzats per garantir l'accés a les dades dels pacients.

3) L'article 13.h) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, remarca el dret de les persones a la protecció de dades de caràcter personal i, en particular, a la seguretat i confidencialitat de les dades que figuren en els fitxers, sistemes i aplicacions de les administracions públiques.

4) L'article 16 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), disposa que la persona interessada té dret a obtenir sense cap dilació indeguda del responsable del tractament la rectificació de les dades personals inexactes que li concerneixin.

5) Finalment, els articles 13, 14 i 15 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, regulen el dret d'accés, rectificació i supressió, respectivament, i l'article 14 fa una sèrie d'especificacions sobre el dret de rectificació ja reconegut a l'article 16 del Reglament (UE) 2016/679.

Per tot això i a l'efecte de millorar la situació de la gestió de la informació que es registra a les històries clíniques i les dades que apareixen en els informes mèdics a les Illes Balears, us faig les recomanacions següents:

1. Protocol·litzar la introducció de dades per part del personal sanitari amb capacitat d'introduir dades noves en els historials clínics, per tal de no incloure-hi dades incertes de fets no constatats o apreciacions no objectives.
2. Adoptar les mesures oportunes per possibilitar que els pacients puguin exercir el seu dret d'intimitat envers les dades del seu historial clínic i dels informes.
3. Establir un protocol pel qual els pacients puguin fer un ús efectiu del dret de rectificació, cancel·lació i oposició de dades contingudes a la seva història clínica i implementar a la pàgina web del Servei de Salut de les Illes Balears les instruccions per dur-ho a terme.

La defensora

Micaela Llull Sarralde